

tíðindablaðið

sosialurin

Postsmoga 76,
3800 Argir,
telefon 11820

Útgevandi: p/f sosialurin

Fyrirtaksstjóri og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)

Blaðfólk: Hagni Djurhuus, Dagny Joensen, Jóhann Mortensen og Jan Müller

Lýsingar: Árni Joensen

Uppseting: p/f sosialurin. Prent: p/f pressan 1981

Hin best kvalifiseraði

oddagrein

SJÓNVARPSSTJÓRIN er settur, og harvið verður tað. Soleiðis sigur Torbjørn Poulsen, landsstýrismaður, við eitt føroyskt blað í samband við setanina av sjónvarpsstjóra, og sum sína einastu viðmerking til tey mótmæli sum inn eru komin.

OG MÓTMÆLINI, sum landsstýrismaðurin soleiðis skúgvar til viks, eru frá Føroya Blámannafelag og meirilutanum í sjónvarpsnevndini. Blámannafelagið mótmælir, at setti stjórin hvorki hevur journalistiska útbúgving ella royndir á økinum. Meirilutin í sjónvarpsnevndini mótmælir, tí hann metir, at landsstýrið hevur skúgvað vanligu mannagongdini um setan av fólk í almenn leiðarastørv til viks.

DRUGV TÍÐ skuldi ganga, til hetta nógv umtalaða starv varð sett. Men nú hevur okkara »kulturella orakul« tala. Og tala hansara var bæði stutt og greið: Sjónvarpsstjórin er settur, og harvið verður tað. Nei, orsaka, nú mundu vit gjørt landsstýrismanninum órætt. Hann hevði eisini eitt annað argument. Tað var, at maðurin, sum landsstýrið nú hevur sett, var HIN BEST KVALIFISERAÐI.

TIL HETTA seinasta hevur landsstýrismaðurin møguliga rætt í, um gingið verður beinleiðis eftir lýsingini um hetta starv. Har var nevniliga ikki grett eitt einasta orð um kvalifikatióin ella hvat maðurin skuldi gera. Men tað var helst ikki av tilvild. Tí ætlanin var alla tíðina, at alt hetta hevði minni at siga.á

SUM VIT gittu fyrri umleið hálvum ári síðani, var hetta sjálvstýrisins partur av tripart-rossahandlinum millum landsstýrisflokknar. (Fólkaflokkurin fekk skúlastjóran í Eysturoynni. Sambandsflokkurin varaskúlastjóran á Tvøroyri og so skuldi Sjálvstýrisflokkurin sjálvandi eisini hava sín part). Og hesum hevur nú alt Føroya fólk fingið prógv fyrri.

HETTA VAR tann beinleiðis politiska rossahandilssíðan av sakini. Hin síðan er, at hvorki mentamálaráðharrin — ella landsstýrið sum heild — nakrantíð hevur meint eitt einasta orð við fagra lyfti síni um hitt almenna føroyska sjónvarpið. Við piratsjónvarpi Føroya henda bert tvær broytingar. Og tær eru: Formaðurin eitur ikki longur formaður. Nú eitur hann fyrstæðumaður. Og hereftir kann sama sjónvarp livga sær undir veingjaskjólí Torbjørn Poulsen.

AT FØROYINGURIN er tolin, er einki at ivast í. Og at tolin trívst, er líka satt. Men einaferð er tolið uppi hjá teimum flestu. Hvussu leingi heldur landsstýrið, at tað fer at bera til at halda tað fólk, sum í hesum landi býr, fyrri tað turra spott? At borðreiða við einari skomm fyrri og aðrir eftir er teirra politikkur. Demokratisk rættindi verða skúgvað til viks. Nevndar-meirilutar verða kveistraðir burtur. Og alt hetta bert fyrri at tryggja sínum egnu vinum og kenningum ein lýggjan almennan sess.

ILT EYGA vil einki gott sjá, verður sagt. Og tað skuldi ikki undra, um onkur tók hesar reglur sum persónligt álöp á hann, sum er settur. So er ikki. Hann hevur sama rætt at søkja starv sum øll onnur. Hansara er ikki skommin. Men skommin og skaðin liggur úti í landsstýrinum. Og henda er ikki teirra fyrsta — og valla hin seinasta. Fulla heiðurin fyrri skomini eigur Torbjørn Poulsen, umboð fyrri Sjálvstýrisflokkinn — á manna munni eisini róptur »finiflokkur«. Hvar er nú øll mentanin, hesin flokkur hevur sagt seg umboðað. Er tað føroysk mentan at sýna eitt so ódemokratiskt, óføroyskt og ófantaligt sinnalag, harra Torbjørn Poulsen?

P. S. NÚ VERÐUR spennandi at vita, hvør verður settur sum tekniskur stjóri í Almenna Føroyska Pirat Sjónvarpinum. Vit hava gitt fyrr og vóru ógvuliga beinraknir. Vit loyva okkum enn einaferð at gita. Hvør veit, um hetta starv ikki skal biðja, til mentamálaráðharrin sjálvur hevur fingið nógmikið burtúr landsstýrisstarvinum? Ein og hvør kann søkja!!!

Vit mugu taka rokan av teimum høgu lønunum

Stundum hoyrist, at javnaðarpolitikur hevur nátt sitt mál: at nú er henda hugsjón framd, nú er komið nóg langt á javnaðarleið, og at henda rørsan ongan gerning hevur í samfelagnum í dag.

Ti at samfelagið er nú broytt soleiðis, at øll fólk í landinum hava somu rættindi. Hetta er partvis rætt, øll fáa lækna, skúla, og tey gomlu hava munandi tryggari aldurdóm, o.s.frv.

Men kortini eru vit ikki komin á mál, og tað koma vit neyvan nakrantíð. Tað verður altíð brúk fyrri einum sterkum javnaðarflokki í hesum samfelag.

Tað veður ongantíð soleiðis, at tað ikki verður nógv, ið javnaðarflokkurin má taka sær av í hesum landi, og fari eg at draga nakrar tankar fram.

Nú er tað soleiðis, at ein borgarligur meirluti er á Føroya Løgtingi, og hóast tað verða gjørdar aðrar samgongur, har javnaðarflokkurin er umboðaður, so má altíð ein partur av teimum borgarligu vera við.

Tað verður tí ógvuliga avmarkað av javnaðarpolitikki, ið kann fremjast.

Tað er soleiðis í einum livandi samfelag, at tørvur gerst fyrri at seta inntøkulógir í verk til landskassan. Hesum slepst ikki undan hjá nokrum stýri.

Stutt áður enn samgongan slitnaði seinast, var fiskivinnan í trongstöðu yvirhever. Tí vóru vit noyðdir at fremja rættuliga umfatandi inntøkulógir, fyrri at kunna

stuðla vinnuni munandi, soleiðis sum øll kenna.

Tá lædu vit umframta toll eisini eykaskatt á tær høgu lønirnar, fyrri at tær lágu inntøknar ikki skuldu verða so meint raktar.

Vert er at sláa fast, at hetta varð gjørt av tí at javnaðarflokkurin var við tá.

Stutt eftir at henda samgongan varð skipað, framdu inntøkulógir til landskassan við tollhækkingum.

Hetta skuldi vera fyrri at fáa gildið undirskotið av teimum figgjarlógum, vit royndu at visa á tað óneyðuga í hesum.

Javnaðarflokkurin royndi at visa á, at man heldur átti at royna at taka rokan oman av teimum høgu lønunum við eykaskatti á hesar, men alt til fánýtis.

Her skuldi hin ríki eirast, meðan hin við lægri inntøku skuldi fáa enn meiri sviða.

Komið er undan kavi, at í tí stóra posanum, sum hevur ligið undir borðinum hjá lögmanni úti í Tinganesi, eru fleiri inntøkulógaruppskot, ið skulu setast í verk fyrri at fáa pening til landskassan.

Harafurtat verður boðað frá, at pristalið skal ferkast aftur á hundrad, eins og vit vóru tvungnir til undir hini samgonguni.

Tað er soleiðis, at tað er ein rættuliga stórir lønarmunur í dag, og hesin munur bert økst. Imillum annað av tí, at tær inntøkulógir, ið gjørdar hava verið av hesari sam-

politisk viðmerking

gonguni, í flestu forum venda tunga endan niður. Tað vil siga, at tey við teimum lágu inntøkunum bera tyngstu byrðarnar í dag. Hetta er ongum líkt.

Lat okkum taka ein mann við 80.000 kr. í inntøku, tí tey eru mong ið noyðast at klára seg við tað í dag. Hesin hevur helst 25—30 túsund krónir í skatti. Eftir eru imillum 50—55 túsund at liva fyrri, meðan hin, ið tænar 400.000 kr., altíð hevur 200.000 eftir at liva fyrri.

Harafurtat er vert at minna á, at reallønir er munandi fallin hesi bæði seinastu árin, so hin við teimum 55.000 kr. í veruleikanum hevur munandi minni enn 55.000 kr. í mun til undan farin ár.

Hvussu tær inntøkulógir, ið sitandi samgonga nú vil seta í verk, fara at siggja út, vita bert samgongumenn.

Men eg beri í hvussu er ótta fyrri, at tær hægri inntøknar eru neyvan tær, ið fáa tyngstu byrðarnar at bera undir hesum stýrinum.

Aftur hesaferð ferð javnaðarflokkurin at royna at virka fyrri, at rokin verður tikin oman av teimum høgu lønunum í hesum samfelag.

Hetta er alneyðugt at gera í dag.

Jørgen Thomsen

Opíð bræv til Eilif Samuelsen, landsstýrismann:

Bygging av vinnuskúlum

Aftaná drúgva tveling kom tað endiliga so langt, at løgtingið í mars 1981 beinleiðis álegði okkum at byggja handilsskúla á Kambsdali.

Tann bygningur, sum handilsskúlin letur byggja í Havn, varð í sinari tíð nógv skerdur av donsku myndugleikunum við tað, at vit tengdu skúlarnar á Kambsdali og í Havn saman. Tað vil við øðrum orðum siga, at skúlin í Havn ikki kemur at virka, sum hann eigur, uttan so at Kambsdalur kemur við eisini. Tá farið er undir henda, fara vit at biðja um tann triðja í roðini og vóna, at hetta eins og projektið á Kambsdali kann fremjast í samvinnu

við aðrar skúlaformar av praktiskum og búskaparsparsemis orsökum.

Soleiðis sum figgjarligu viðurskiptini eru lagað, vinnur samfelagið hópin av peningi við at lata hesar skúlar gera — eisini um landskassin skal lata ein part. Ivi um rættleikan í at fremja hesi mál kann tí bert hava politisk/moralskar orsøkir.

Sum landsstýrismaður í skúlumálum hevur tú ferð eftir ferð tengt skúlarnar í Havn og á Kambsdali saman, sum beint er. Eisini hevur tú fleiri ferðir sagt teg vilja fremja byggingina á Kambsdali í bræði.

Ti kann tað undra, at handilsskúlin aftaná at

hava latið fullfiggjaða byggiætlan inn í november 1981, t.v.s. fyrri 15 mánaðum síðani, ikki hevur fingið nærri boð um detailprojektering, hóast vit hava rykt landsskúlafyrisingina eftir svári ferð eftir ferð.

Landsskúlastjórin hevur latið skinið ígjøgnum, at trupulleikarnir standast av, at danir ikki vilja lata nóg nógvan pening í senn til alla ta bygging, sum ætlanir eru um, nevniliga handilsskúla, maskinskúla, tekniskan skúla í Klaksvík og tekniskan skúla í Havn.

Tað er fyrri so vitt lætt at skilja, men vit mugu gera okkum sjálvum og

Framhald á síðu 7